

Overleden huisdier leeft voort

Eeuwige trouw

Je maatje, steun en toeverlaat, familielid... Meer dan ooit hebben we van alles over voor onze huisdieren. Het beste voer en de duurste medische verzorging. En wanneer ze overlijden, krijgen ze een waardig afscheid. Een praalgraf, een handgemaakte stenen urn, vereeuwigd op een tekening door een kunstenaar, niets is te gek.

Door **Eva van Lenteren**

Het verdriet op het gezicht van José Merlijn is zichtbaar. Ze staat stil bij de plek waar haar hondjes Saartje, Toffee, Biggie en Spetter liggen begraven. De pijn om het verlies van Spetter is nog vers. De Australische veedrijvershond overleed nog maar een paar weken geleden. Op dierenbegraafplaats Klaverweiden in Hoevelaken liggen maar liefst twaalf huisdieren van haar. Honden, katten en twee koikarpers. „Allemaal stierven ze op leeftijd en een voor een mis ik ze verschrikkelijk”, zegt ze zacht.

We lopen met haar mee naar een ander grafje. „Hier liggen Lola en Tessel, mijn twee jackrussellteriërs.” De twee hondjes overleden tien jaar geleden. Het graf heeft José altijd netjes bijgehouden. In elke hoek staat een beeldje. „Het kroontje vond ik op een markt en ik moest gelijk aan Tessel denken. Het was een echt prinsesje. Het molletje is voor Lola, zij was een echt mollenjagertje. Elke keer als ik hier kom, merk ik hoe fijn het is om weer even bij ze te zijn.”

In de tuin begraven was geen optie voor zestigjarige Merlijn. „Al had ik plek gehad. Wat doe je dan met de overblijfselen als je gaat verhuizen? Bovendien, als ze te dichtbij liggen word je dagelijks geconfronteerd met het verdriet.” Merlijn neemt soms haar kinderen mee naar Klaverweiden. „Mijn dochters

José Merlijn brandt een kaarsje op het graf van een van haar huisdieren.
FOTO ERAN
OPPENHEIMER

zeggen: 'Mam, ik mis Spetter wel, maar het was echt jÓuw hond.' Hun verdriet is gewoon anders. Dat vind ik niet erg. Ik heb gewoon heel sterk die behoefte om hem en de anderen op te zoeken.”

Begraven, cremeren, afstaan aan de wetenschap... Voor overleden dieren zijn er inmiddels dezelfde mogelijkheden als voor mensen. Vooral het aantal dierenbegraafplaatsen nam in ons land de afgelopen jaren een vlucht.

Volgens de laatste cijfers van het Ministerie van Economische Zaken zijn er in Nederland 33 dierencrematoria, verdeeld over veertig locaties. Geschat wordt dat jaarlijks 75.000 tot 100.000 gezelschapsdieren worden gecremeerd of begraven. Het gaat hierbij voornamelijk om honden en katten. De helft daarvan wordt door Majesta Dierencrematoria Nederland en SHCN Dierenuitvaart BV verzorgd. Het aantal overleden huisdieren dat wordt opgegeven

René Baatje beheert dierenbegraafplaats Klaverweiden. „Het lijkt nog altijd meer op maatschappelijk werk.”

FOTO ERAN OPPENHEIMER

voor destructie is ongeveer hetzelfde. Deze dieren worden met meerdere tegelijkertijd gecremeerd. De gemiddelde prijs voor een crematie bedraagt rond de 120 euro. De omzet komt daarmee dus jaarlijks op ruim 10 miljoen euro.

Op dierenbegraafplaats Klaverweiden in Hoevelaken liggen zeker 2500 huisdieren begraven. Honden en katten, maar ook fretten, konijnen en vissen. Deze dieren hebben zoveel voor hun baasjes betekend, dat een ceremonie en herdenkingssteen de enige manier lijkt voor een waardig afscheid.

Links vooraan de zee van bloemen en zerken staat een donkergroen tuinhuisje met grote openslaande deuren. Vanuit hier beheert René Baatje (60) al sinds 2000 de begraafplaats. Zijn vader begon de onderneming dertig jaar geleden en Baatje is vanaf het begin betrokken. Voor langere tijd had de ondernemer er een baan naast. Pas sinds hij met de vut is doet hij het werk fulltime. Baatje: „Ik kan er nu mijn boterham mee verdienen, maar ik doe het niet voor het geld. Het lijkt nog altijd meer op maatschappelijk werk...”

Baatje weet dat sommige mensen een dure begravenis niet kunnen betalen. „Maar iedereen kan het zo duur maken als hij wil. Een plekje hier kost nog geen dertig euro per jaar. Met veel mensen die hier komen ontwikkel ik een persoonlijke band. Dat zit in me. Soms heb ik drie begravenissen op een dag, dan kan ik mij niet bij de derde opeens afsluiten voor alle emoties. Elk rouwend baasje of bazinnetje verdient

‘Ik vind het fijn om op de begraafplaats te zijn’

aandacht bij zo'n ceremonie." De beheerder weet waarover hij praat. Hij wijst naar de graven van drie van zijn rottweilers die aan het begin van de begraafplaats liggen. De eerste steen is uit 2001.

Dan zet hij de laatste schep in een perfect vierkante kuil. Om het graf af te maken legt hij een laag zaagsel op de bodem en steekt wat groene takken in de hoeken. „Mensen vinden het niet fijn om hun geliefde huisdier in een donker gat te laten zakken. Dit ziet er toch iets vrediger uit.”

Toch is er meer dan het individueel cremeren of begraven van je huisdier. „Maar mensen moeten dan wel weten wat de mogelijkheden zijn. „Dat wordt niet altijd door de dierenarts duidelijk gemaakt wanneer baasjes hun overleden huisdier komen ophalen”, zegt beeldhouwster Sandra Raven uit Huizen. Samen met Noesja Kusters maakt zij met hun bedrijfje 'Stenen urnen voor huisdieren' uit speksteen beelden waarin ruimte is voor de as van een overleden huisdier. Met de baasjes gaat zij langs de steenhouwerij om te kijken welke steen en kleur het beste past. Raven: „Dit is al onderdeel van het verwerkingsproces. Vaak gaat het hele gezin mee en dan komen het verdriet en de mooie herinneringen ook naar boven.”

Raven legt uit dat haar stenen urnen veelal in de woonkamer worden neergezet. „De baasjes van het overleden huisdier willen een stijlvol object dat in hun woonkamer past, maar er niet als een klassieke urn uitziet. In overleg geven wij daar onze eigen vorm aan. Het koesteren van een overleden dier is voor velen een privéaangelegenheid.”

De tekeningen die Ingrid Volland maakt van honden zijn levensecht.

Kunstenares Ingrid Volland: „Mensen willen een tastbare herinnering.”

Kunstenares Ingrid Volland houdt op een andere manier de herinnering aan een overleden huisdier levend en heeft zich gespecialiseerd in hondenportretten („Niet dat ik katten niet lief vind hoor.”). Ze vindt dat haar afbeeldingen van een overleden huisdier op alle details moeten kloppen, vooral de blik in

de ogen. Het is een proces met een nauw contact met baasjes en bazinnetjes, waar soms wel maanden of jaren overheen gaan.

Het tekenen van de hond begint bij het zien van foto's, het liefst in verschillende poses en vanuit verschillende hoeken. Volland: „Het komt weleens

voor dat mensen maar een of twee vage foto's van hun overleden hond hebben. Juist daarom willen ze een mooi portret als tastbare herinnering. Maar het maakt het wel lastig. Een portret moet toch levensrecht lijken.”

„Ik werd eens door een scheidingsadvocaat benaderd. Hij was zijn hond verloren en vroeg aan mij of ik deze vanaf een foto wilde portretteren. Het was geen makkelijke klus en ik ben wel drie keer opnieuw begonnen om de juiste kleur en haarstructuur aan te brengen. We hebben het hier over een volwassen man met een baan in het recht. Maar toen ik het portret overhandigde had hij tranen in zijn ogen en kon alleen maar uitbrengen: „Oh, mijn Dobey.”

Het is nog maar een kleine stap verwijderd van het opzetten van je geliefde kat of hond. De mogelijkheden lopen uiteen. Nog een stap verder, en niet geheel onomstreden, is het verwerken van de as van je huisdier in een tatoeage. Tatoeëerders waarschuwen hier echter voor omdat het niet hygiënisch zou zijn. *Cuddle Clones* is een bedrijf dat een pluchen versie maakt van je overleden hond. De haren, neus en ogen, ze proberen alles zoveel mogelijk te laten lijken op je huisdier.

Toch liever iets wat je altijd bij je kan dragen? Een bedrijf in Amerika heeft een manier ontwikkeld om door een chemisch proces de as van je hond of kat om te smelten tot een diamant. Afhankelijk van de juwelier kunnen deze diamanten van dierlijke resten tot wel twee karaat hebben. Prijzen kunnen dan ook oplopen tot zo'n 20 duizend dollar (bijna 18 duizend euro).

Uitvaartverzorgers Baatje zegt respect te hebben

Speciaal plekje in unieke gebeeldhouwde urn

Op dierenbe-
graafplaats
Klaverweiden
liggen zeker
2500 huisdieren.

Beeldhouwster Sandra Raven maakt een unieke urn voor een overleden huisdier.

René Baatje zoekt een kist uit voor een overleden huisdier.
FOTO ERAN OPPENHEIMER

Huisdierverzekeringen

Huisdierverzekeringen dekken noodzakelijke medische zorg voor wanneer er iets met je hond, kat, konijn of ander dier gebeurt. Verzekeraars bieden ook een aparte module met dekking voor een crematie, maar niet voor een begrafenis. De verzekering vergoedt bijvoorbeeld de vervoerskosten naar het crematorium, de crematie zelf en een urn.

Vaak geldt er een maximumvergoeding (bijvoorbeeld tachtig procent van de kosten) of maximaal 250 tot 500 euro. De gemiddelde vergoeding ligt op ongeveer 375 euro. Sommige verzekeraars vergoeden de kosten van de crematie in natura. Zij werken hiervoor samen met SHCN dierenuitvaart. Op uitvaartverzekeringen.nl staat een uitgebreide lijst van verzekeraars.

voor dit soort keuzes: „Ik kan het begrijpen dat je je huisdier niet kwijt wilt en manieren zoekt om hem bij je te houden, maar bij preparatie wordt alleen de huid gebruikt. De rest wordt weggegooid. Bovendien krijgt het dier glazen ogen. Je vraagt je dan af wat er nog over is van het beest... Je haalt nooit meer echt de expressie van de hond of kat eruit.” ●

‘Met glazen ogen krijg je nooit meer die echte blik’

De beeldhouwde urn kan desgewenst worden voorzien van een pootafdruk.

